

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/13/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124210328
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8124210328.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: J. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. X. XXXX/X, XXX XX J., právne zastúpený: JUDr. František Komka, advokát so sídlom Hlavná 27, 080 01 Prešov, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 8Csp/184/2024-75 zo dňa 25. marca 2025, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výrokoch I., II., III. a VII.

Priznáva žalobcovi vo vzťahu k žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „I. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 11.9.2014 v bode 6. Zmluvy: „Poplatok za poskytnutie úveru: 150,- eur.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 11.9.2014 v bode 7. Zmluvy, v znení: „Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 sa so zmluvnými dojednaniami zoznámili a nemajú k nim žiadne výhrady a zaväzujú sa ich dodržiavať.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 11.9.2014 v článku 8. Sankcie, v bode 8.1., 8.2. a 8.5., v znení: „V prípade omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky alebo jej časti alebo záväzku podľa Dohody o poskytovaní služieb, ak bude uzavretá, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť Veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p.a.). Ak sa z dôvodu omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky o viac ako tri mesiace stali podľa článku 13. ods. 13.1. písm. a) tejto Zmluvy o RÚ okamžite splatnými všetky záväzky Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) podľa tejto zmluvy a/alebo Dohody o poskytovaní služieb, je Dlžník (Spoludlžník 1, -Spoludlžník 2) povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 14,6 % p.a.)“ „Okrem zmluvnej pokuty podľa čl. 8. ods. 8.1. tejto Zmluvy o RÚ je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť Veriteľovi úrok z omeškania určený podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, k prvému dňu omeškania

s úhradou peňažného záväzku.-Výška úrokov z omeškania bude určená tak, aby spolu so zmluvnou pokutou podľa ods. 8.1. tejto Zmluvy o RÚ nepresahovala maximálnu výšku podľa ods. 8.3. tejto Zmluvy o RÚ." „Akékoľvek dojednania o zmluvnej pokute obsiahnuté v tejto Zmluve o RÚ a zaplatenie akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tejto Zmluvy o RÚ nemá vplyv na právo poškodenej strany požadovať náhradu škody vzniknutej porušením povinnosti, pre ktorú bola pokuta dojednaná, alebo iným porušením tejto Zmluvy o RÚ, a to v plnej výške." je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 11.9.2014 v článku 8. Práva a povinnosti Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2, Zmluvných dojednaní k Zmluve, v bode 8.2. v časti, v znení: „Dlžník, Spoludlžník 1 a Spoludlžník 2 sa zaväzujú pri úhrade splátky alebo iného záväzku podľa Zmluvy o RÚ uvádzať ako variabilný symbol číslo tejto Zmluvy o RÚ. V prípade, že tento variabilný symbol nebude uvedený, resp. bude uvedený nesprávne, čiastka sa považuje za uhradenú nie pripísaním na účet Veriteľa, ale až okamihom, kedy dôjde k jej identifikácii Veriteľom." je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 11.9.2014 v článku 8. Práva a povinnosti Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2, Zmluvných dojednaní k Zmluve, v bode 8.3., v znení: „Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 je povinný oznámiť Veriteľovi okolnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť schopnosť plniť záväzky Dlžníka, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 z tejto Zmluvy o RÚ." je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VI. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v článku I. Predmet Dohody, bod 7.1. Dohody o poskytnutí služieb č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 11.9.2014 k Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 11.9.2014, v znení: „Zákazník sa zaväzuje, že za uzavretie Dohody zaplatí mesačne Poskytovateľovi odplatu vo výške 2,56 % zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Zákazník sa zaväzuje splácať túto odplatu v pravidelných mesačných splátkach, ktorá bude uvedená spolu so splátkami úveru a úrokov za úver v Oznámení Veriteľa o schválení úveru dlžníkovi." je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VII. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % a to do troch dní od dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške trov.“

2. Rozhodnutie právne posúdil § 52, § 53 odsek 1, 2, 5, § 53a odseky 1, 2, § 54 odsek 1 až 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 298 odsek 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“).

3. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalobca ako fyzická osoba - spotrebiteľ uzatvoril so žalovaným dňa 11.09.2014 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, z ktorej vyplývalo, že neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania na zadnej strane žiadosti/zmluvy. Mal tiež za preukázané, že medzi stranami sporu vznikol záväzkový vzťah vo forme zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ohľadom existencie naliehavého právneho záujmu na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky a aktívnej legitimácie žalobcu, súd prvej inštancie poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.03.2019, sp.zn. 6Cdo/27/2018 a rozhodnutie z 23.01.2017, sp.zn. 6Ndc/20/2016. Súd prvej inštancie poukázal, že zmluvná podmienka uvedená v bode 6. Zmluvy už bola vyhlásená za neprijateľnú, napr. rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6CoCsp/6/2022, zo dňa 25.08.2022. Táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná so spotrebiteľom a preto podlieha prieskumu v zmysle § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka. V prípade zmluvnej podmienky v bode 7 Zmluvy a v čl. 8.2 Zmluvných dojednaní súd prvej inštancie poukázal na rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 7Csp/5/2024, zo dňa 10.06.2024, ktorý tieto vyhlásil za neprijateľné v konaní vedenom proti žalovanému a na ustanovenie § 53 odsek 4 písm. l) Občianskeho zákonníka. Zmluvnú podmienku uvedenú v bode 8.1 Zmluvy (Sankcie) vyhlásil za neprijateľné Okresný súd Košice II, č. k. 11Csp/28/2018-53, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach rozsudkom, sp. zn. 1Co/181/2019, zo dňa 11.03.2020. Zmluvnú podmienku, ktorá je uvedená v bode 8.2 Zmluvy, vyhlásil za neprijateľnú Okresný súd Poprad v rozsudku, č. k. 11Csp/6/2021-158, zo dňa 04.05.2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 5CoCsp/38/2023, zo dňa 21.03.2024. Uvedené zmluvné podmienky ako aj zmluvná podmienka v bode 8.5 Zmluvy boli vyhlásené za neprijateľné rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 7Csp/19/2014, zo dňa 03.06.2024. Súd prvej inštancie nemal za preukázané, že žalovaný so žalobcom ustanovenie o zmluvnej pokute osobitne vyjednával. Text v bode 8 týkajúci sa zmluvnej pokuty vyhodnotil ako predtlačný, vopred naformulovaný

bez možnosti, aby mohol do textu, konkrétne výšky zmluvnej pokuty, žalobca zasiahnuť. Zmluvná pokuta je osobitný sankčný inštitút, ktorý by mal byť osobitne individuálne medzi stranami vždy dohodnutý. Žalobca v prípade, ak chcel uzatvoriť predmetnú zmluvu, mal možnosť len pristúpiť k týmto dojednaniám ako celku.

4. Proti I., II., III. a VII. výroku rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil a žalobu zamietol. Uviedol, že konajúci súd sa žiadnym spôsobom nevyporiadal so splnením procesných predpokladov pre rozhodovanie o určovacej žaloby a ani s námietkou žalovaného o neprípustnosti a nedôvodnosti žaloby o určenie neprijateľných zmluvných podmienok v skutkových a právnych okolnostiach prejednávanej veci. Namietal neprípustnosť podanej žaloby, pretože medzi zmluvnými stranami neexistuje žiadny zmluvný vzťah. Medzi zmluvnými stranami tiež prebehlo konanie vedené pod sp. zn. 11C/49/2015, konanie vedené pod sp. zn. 9C/419/2015, konanie vedené pod sp. zn. 8Csp/135/2017, konanie vedené pod sp.zn. 29Csp/17/2019 a ani v jednom z týchto konaní žalobca nenavrhol rozhodnúť o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, rovnako tak nespravil žiadny súd v uvedených konaniach. Predpokladom prípustnosti každej žaloby je existujúci reálny dôvod, ktorým sa odstráni spornosť alebo zmení postavenie sporových strán. Táto procesná podmienka splnená nie je, pretože medzi zmluvnými stranami nejestvuje ku dňu podania žaloby žiadny zmluvný vzťah. Žalovaný ďalej namietal premlčanie práva domáhať sa určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a tiež bezúčinnosti, pretože takéto návrhy a tvrdenia žalobca mohol uplatniť najneskôr po vydaní rozsudku 15C/420/2015 a daný rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť v roku 2018, pričom k premlčaniu práva došlo najneskôr za 3 roky od právoplatnosti daného rozsudku - teda v roku 2021. Na premlčanie súd prihliada pritom ex offico. Ani s jednou z vyššie uvedených námietok sa konajúci súd nezaoberal, nedal k nej žiadne zdôvodnenie a teda ani v základných rámcoch nevysvetlil nevyhnutnosť súdneho rozhodnutia pre právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným. Zo strany konajúceho súdu ide o zásadné porušenie práva žalovaného na spravodlivý súdny proces, kam patrí nielen právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v súlade s požiadavkami § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ale s daním odpovedí na základné otázky týkajúce sa predmetu súdneho konania. Súd prvej inštancie rozhodol napádaným výrokom I. v rozpore so zákonom, v rozpore so stanoviskom Národnej banky Slovenska a v rozpore s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR, ktorá je ustálená a od ktorej odklon konajúci v rozpore s článkom 2 ods. 2 CSP a v rozpore s § 220 odsek 3 CSP ani nezdôvodnil. Namiesto toho odkázal na prvostupňové rozhodnutia z iných konaní, ktoré nie sú pre neho záväzné. Súd prvej inštancie v rozpore so zákonom nerešpektoval ani relevantnú súdnu prax Najvyššieho súdu SR vo veci poplatku za poskytnutie úveru. Konkrétne ide o rozhodnutia 7Cdo/294/2019 (v zmysle ktorého nemožno v súvislosti s dojednaním poplatku za poskytnutie úveru dospieť k záveru o existencii nekalej zmluvnej podmienky), 5Cdo/47/2019 (v zmysle ktorého poplatok za poskytnutie úveru predstavuje cenu za poskytovanie doplnkovej služby žalovanou, možnosť jeho uplatňovania pripúšťajú aj predpisy upravujúce spotrebiteľské vzťahy) a 4Cdo/292/2021 (v zmysle ktorého poplatok za poskytnutie úveru predstavuje cenu za poskytovanie služby veriteľom a nemožno teda v súvislosti s dojednaním poplatku za poskytnutie úveru dospieť k záveru o existencii neprijateľnej zmluvnej podmienky). Výrok I. rozsudku je na základe uvedených skutočností nezákonným. Súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní vôbec nezaoberal tým, že ide o zákonom dovolený poplatok (zákon č. 129/2010 Z.z. nezakazuje poplatok za poskytnutie úveru na rozdiel od napríklad iných druhov poplatku). Žalovaný aj odôvodnenie výroku II. považoval za nezákonné, nemajúce oporu v existujúcich a preukázaných skutočnostiach a vychádzajúce len z nepodložených domnienok konajúceho súdu. Uviedol, že Článok 7 úverovej zmluvy nikde, ani priamo ani nepriamo, neuvádza nič, čo by malo nasvedčovať prenosu nejakého dôkazného bremena. V napádanom rozsudku ani nebolo označené jediné zákonné ustanovenie, podľa ktorého dôkazné bremeno o oboznámení spotrebiteľa sa s obsahom listiny znáša dodávateľ. To, že takéto dôkazné bremeno nikdy neexistovalo a neexistuje vyplýva aj z toho, že napríklad zákon č. 129/2010 Z.z. upravoval len povinnosť veriteľa poskytnúť vopred zmluvu, predzmluvný formulár, čiže celkom logicky nemohol zavádzať dôkazné bremeno, o ktorého údajnom prenose žalobca uvádza nepravdivé a vcelku aj nepredstaviteľné tvrdenia. Súd neuviedol ani splnenie predpokladu „hrubej nerovnováhy“ v právach a povinnostiach, ani ho nekonkretizoval. V súvislosti s uvedenou zmluvnou podmienkou poukázal na rozsudok Okresného súdu Prešov vo veci sp. zn. 9Csp/140/2024 - 298, aj na rozsudok Súdného dvora EÚ vo veci č. 34/18. K výroku III. napadnutého rozhodnutia uviedol, že za neprijateľnú podmienku sa podľa rozhodovacej praxe Súdného dvora EÚ nepovažuje také ustanovenie, ktoré preberá obsah právnej normy (zákona). Toto vyslovil napríklad vo veci C-34/13. Konajúci súd pri rozhodovaní ani len nepostupoval podľa § 53b Občianskeho zákonníka. Ním vydané rozhodnutie je tak podľa žalovaného prejavom svojvôle a nerešpektovaním zákona.

Zmluvná pokuta 0,04 % denne znamená, že je závislá od doby trvania omeškania. Nejde teda o paušálnu sumu za porušenie povinnosti. V ročnom vyjadrení znamená 14,6 %, čo je hodnota neprevyšujúca 3-násobok úrokovej sadzby úroku z omeškania (3x 5,00 % ročne). Pretože výrok o náhrade trov konania je závislý od rozhodnutia vo veci samej, potom za nesprávny a nezákonný považoval žalovaný aj VII. závislý výrok o náhrade trov konania.

5. K odvolaniu žalovaného podal vyjadrenie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté výroky ako vecne správne potvrdil. K odvolaniu voči I. výroku uviedol, že ide o opakovane judikovanú neprijateľnosť zmluvnej podmienky. Poukázal na rozhodnutia vo vzťahu k žalovanému, a to na rozsudky Krajského súdu Prešov, sp. zn. 6CoCsp/6/2022, z 25.08.2022; sp. zn. 13CoCsp/6/2022, zo 07.09.2022 a sp. zn. 14CoCsp/2/2022, z 12.04.2022. K poplatkom účtovaných veriteľmi poukázal vo všeobecnosti na § 53 odsek 4 písm. t/ a odsek 11 Občianskeho zákonníka. K neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky - poplatok za poskytnutie úveru priamo vo vzťahu k zmluve žalovaného poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 27CoCsp/9/2024, z 30.01.2025. K odvolaniu voči výroku II. uviedol, že aj v tomto prípade ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, o ktorej už opakovane súdy rozhodli. O neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky bolo rozhodnuté rozsudkami priamo vo vzťahu k žalovanému napr. Okresného súdu Prešov, sp. zn. 7Csp/5/2024, zo dňa 10.06.2024, Okresného súdu Prešov, sp. zn. 20Csp/3/2024, zo dňa 13.05.2024, ktoré neboli napadnuté odvolaním a poukázal aj na rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 10CoCsp/4/2025, z 13.03.2025. K odvolaniu voči III. výroku rozsudku uviedol, že zmluvná pokuta je len jednostraná a týmto ustanovením sa sledujú len záujmy veriteľa a na včasné splnenie dlžnej sumy zo strany dlžníka. Totožná zmluvná podmienka, t.j. zmluvná pokuta za omeškание s úhradou splátok, vo vzťahu k žalovanému, bola určená za neprijateľnú rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/19/2024, zo 16.09.2024, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 27CoCsp/9/2024, z 30.01.2025. Obdobná zmluvná podmienka v zmluvách žalovaného bola určená za neprijateľnú rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 3CoCsp/68/2020, zo 16.02.2021. K neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky poukázal na rozsudky vydané priamo vo vzťahu k žalovanému, napr. rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 9Csp/140/2024, zo dňa 05.12.2024, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 10CoCsp/4/2025, z 13.03.2025. Čo sa týka súdom určených a namietaných neprijateľných zmluvných podmienok, tieto predstavujú už notoricky známe neprijateľné zmluvné podmienky používané žalovaným, ako aj inými dodávateľmi bankového alebo nebankového spektra a pre súdenu vec je rozhodujúce, aby existovalo hoci aj len jedno právoplatné rozhodnutie, ktoré určuje predmetnú zmluvnú podmienku za neprijateľnú a teda absolútne neplatnú.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.) vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

7. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietaným nesprávnym procesným postupom, namietanou inou vadou konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, namietaným nesprávnym právnym posúdením, nesprávnym skutkovým zisteniam, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (k tomu pozri II.ÚS 78/05).

8. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom bola dňa 11.09.2014 uzatvorená Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva o úvere“), na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 1.500 eur, ktorý mal žalobca ako dlžník vrátiť v 42 mesačných splátkach po 47,43 eura mesačne, pričom celková čiastka, ktorú mal dlžník vrátiť predstavovala 2.142,06 eura.

9. Podľa ustanovenia § 52 odsek 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom

alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa ustanovenia § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa odsek 2, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa odsek 3, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa odsek 5, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

11. Podľa ustanovenia § 53a odsek 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa odseku 2, ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

12. Podľa ustanovenia § 54 odsek 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa odseku 2, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

13. Podľa ustanovenia § 298 odsek 1 C.s.p., súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná obchodníkom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa odseku 2, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie obchodníkovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

14. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským podľa ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zároveň nebolo sporné, že medzi žalobcom a žalovaným došlo

k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa príslušných ustanoví zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“).

15. Pokiaľ ide o námietky žalovaného o porušení jeho práva na spravodlivý proces, s týmito nie je možné sa stotožniť. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom odmietnutia spravodlivosti.

16. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, prebral a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. Pod procesným postupom sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a măriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. Postupom súdu možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

17. Je nevyhnutné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

18. Odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu obsahuje stručné, ale náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých prvoinštančný súd založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade s ustanovením § 220 odsek 2 C.s.p..

19. K namietanej neprípustnosti a nedôvodnosti žaloby odvolací súd uvádza, že aj Najvyšší súd Slovenskej Republiky vyslovil, že v prípade žaloby spotrebiteľa o určenie/vyslovenie neprijateľnosti alebo neplatnosti zmluvnej podmienky nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/27/2018 z 28.3.2019).

20. Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstojí ako celok. Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 Smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života.

21. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 odsek 1 priamo uvádza, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). S akoukoľvek neprijateľnou podmienkou upravenou v spotrebiteľskej zmluve sa spája sankcia neplatnosti, čo priamo vyplýva z ustanovenia § 53 odsek 5 Občianskeho zákonníka.

22. Samotná možnosť spotrebiteľa domáhať sa na súde ochrany proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom proti porušiteľovi bola v čase podania žaloby umožnená v ustanovení § 3 odsek 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“). Možnosť určenia niektorej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľnú, a teda neplatnú, vyplýva aj z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka.

23. Občiansky zákonník tak umožňuje spotrebiteľovi aj formou žaloby na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky domáhať sa ochrany svojich práv v súdnom konaní bez potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, nakoľko tento vyplýva priamo z právneho predpisu.

24. Je potrebné konštatovať, že žalobca uzatvoril typickú formulárovú zmluvu, ktorej obsah pripravil žalovaný, pričom žalobca nemal možnosť zmeniť jej obsah. Rovnako tak nemal možnosť participovať na príprave zmluvných podmienok a musel ich buď prijať v takom rozsahu, ako ich pripravil dodávateľ alebo odmietnuť zmluvu ako celok, vrátane zmluvných podmienok. Možnosť ovplyvniť znenie zmluvných podmienok je iba fiktívna. Spotrebiteľské právo je preto určené na efektívne zamedzenie používania neprijateľných zmluvných podmienok. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku konfrontácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne vzhľadom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri konfrontácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosti spotrebiteľa. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky (posudzuje sa, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa) ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú, t.j. či tak činí pred vstupom do zmluvného vzťahu s dodávateľom, počas jeho trvania alebo až následne. Danosť právneho záujmu na zabezpečení právnej istoty, ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami nie je časovo limitovaná.

25. V súvislosti s námietkou premlčania prípadného práva na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-230/24, v zmysle ktorého, cit.: „Článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a zásada ekvivalencie sa majú vykladať v tom zmysle, že: nebránia vnútroštátnej právnej úprave alebo judikatúre, ktoré síce stanovujú nepremlčateľnosť práva na podanie žaloby o určenie neplatnosti nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, ale zároveň stanovujú premlčaciu lehotu v prípade žaloby o uplatnenie reštitučných účinkov vyplývajúcich z tohto určenia, pokiaľ vnútroštátny právny poriadok stanovuje v iných oblastiach, než sú oblasti, na ktoré sa vzťahuje smernica 93/13, také druhy žalôb založené na účinkoch určenia neplatnosti, ktoré sú z hľadiska svojho predmetu, dôvodu a podstatných náležitostí podobné žalobe o uplatnenie takýchto reštitučných účinkov a na ktoré sa vzťahuje premlčacia lehota porovnateľná s premlčacou lehotou, ktorá sa uplatňuje na tento posledný uvedený druh žaloby.“

26. K určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v bode 6. Zmluvy o úvere v znení cit. „Poplatok za poskytnutie úveru: 150,- eur.“ odvolací súd uvádza nasledovné:

27. Na úvod za potrebné považuje odvolací súd poukázať na ustanovenie § 53 odsek 4 písm. t) Občianskeho zákonníka, podľa ktorého za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa použijú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie obchodníkom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa. Ustanovenie § 53 odsek 4 písm. t) Občianskeho zákonníka bolo prijaté zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 13.06.2014.

28. Ak dodávateľ využíva spoplatnenie konkrétnych úkonov alebo služieb, môže na spotrebiteľa prenášať len také nákladové bremeno, ktoré bude sledovať prospech spotrebiteľa v prevažnej miere. Poplatky za poskytnutie úveru by mali pokrývať administratívne náklady ako napríklad spracovanie žiadosti o úver, skúmanie bonity klienta, príprava a spracovanie zmluvnej dokumentácie, činnosti

spojené s čerpaním úveru a iné operatívne úkony banky. Ide teda o činnosť, ktorá je pre poskytovateľa úveru nevyhnutná na to, aby chrániac svoje finančné prostriedky mohol so znalosťou veci posúdiť, či poskytnutie úveru konkrétnemu klientovi je vôbec možné alebo nie. Uvedené činnosti však v prevažnej miere nesledujú záujmy spotrebiteľa, ale záujmy žalovaného ako banky, a preto dojednanie takéhoto poplatku predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

29. Neprijateľné podmienky nie sú taxatívne vypočítané a súdna prax ich môže judikovať so zreteľom na skutkové a právne okolnosti prípadu. Súdny členský štát môže judikovať, ktoré zmluvné podmienky sú nekalé (pozri C-237/02, *Freiburger Kommunalbauten* cit.: „Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 Smernice 93/13 ako nekalú.“)

30. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch).

31. Tento poplatok je neprijateľný aj z dôvodu jeho neurčitosti. Poplatok by mal korešpondovať nejakému predmetu plnenia. Žalovaný bližšie nešpecifikoval, aké skutočné plnenie dostáva spotrebiteľ, keď zaň má zaplatiť poplatok 150 eur, nakoľko za poskytnutie úveru spotrebiteľ zaplatí odmenu v podobe úrokov. Zákon o spotrebiteľských úveroch síce predpokladá okrem úrokov aj inštitút poplatku, je však nevyhnutné, aby sa ním platilo za skutočné plnenie poskytnuté spotrebiteľovi a bolo tiež v záujem spotrebiteľa. Dá sa len predpokladať, že poplatok za poskytnutie úveru je zrejme poplatkom za akúsi administratívnu agendu s tým spojenú. Aj keby sa pripustil takýto vedľajší predmet plnenia, súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorej zodpovedá poplatok za vedľajšie plnenie, ktoré si spotrebiteľ neobjednal a ktoré slúži výlučne v prospech dodávateľa.

32. V predmetnom prípade dojednanie o poplatku bolo žalovaným v zmluve predformulované, žalobca nemohol znenie, obsah predmetnej podmienky ovplyvniť. Zmluvná podmienka upravujúca poplatok za poskytnutie úveru tak nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná (§ 53 odsek 2 Občianskeho zákonníka), preto podlieha prieskumu v zmysle § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka.

33. Odvolací súd má za to, že žalovaný nepreukázal individuálne dojednanie poplatku za sprostredkovanie úveru, a taktiež nepreukázal, že by tomuto poplatku zodpovedalo nejaké reálne protiplnenie, preto jeho dojednanie spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa a je neprijateľné v zmysle § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka. Poplatkové zaťaženie spotrebiteľa bez poskytnutého protiplnenia banky je potrebné vyhodnotiť ako neprijateľné.

34. K rozhodnutiam Najvyššieho súdu SR, na ktoré odvolateľ v súvislosti s poplatkom za poskytnutie úveru odkazoval odvolací súd uvádza, že dané rozhodnutia sa týkali úplne iných skutkových okolností (iný mechanizmus uzatvárania úverových zmlúv než tomu bolo v prejednávanom prípade) a Najvyšší súd nimi poukázal na iné právne otázky (započítanie poplatku do nákladov).

35. Na margo určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v bode 6. Zmluva o úvere, odvolací súd poukazuje na rozhodnutia súdov, ktorými už bola totožná zmluvná podmienka vyhlásená za neprijateľnú, a to rozhodnutie Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 5Csp/100/2018 zo dňa 18.02.2019 (potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 15Co/67/2019 zo dňa 14.11.2019), rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. 9Csp/172/2017 zo dňa 21.02.2018 (potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/97/2018 zo dňa 27.11.2018). Obdobná zmluvná podmienka (poplatok za poskytnutie úveru bol ešte v nižšej výške ako v prejednávanom prípade) bola vyhlásená za neprijateľnú rozhodnutím Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp/221/2017-66 zo dňa 15.01.2018 (potvrdené Krajským súdom v Prešove sp. zn. 25Co/22/2018 zo dňa 30.08.2018) a rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 16Csp/221/2017 - 56 zo dňa 13.3.2018 (potvrdený Krajským súdom v Prešove sp. zn. 20Co/86/2018 zo dňa 21.08.2018).

36. K určeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v bode 7 Zmluvy o úvere v znení cit.: „Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 sa so zmluvnými dojednaniami zoznámili a nemajú k nim žiadne výhrady a zaväzujú sa ich dodržiavať.“, odvolací súd uvádza nasledovné:

37. Súd prvej inštancie vyššie uvedenú zmluvnú podmienku vyhodnotil ako neprijateľnú z dôvodu prenosu dôkazného bremena v otázke riadneho oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami na spotrebiteľa.

38. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-449/13, podľa ktorého „Ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že: - jednak bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej dôkazné bremeno nesplnenia povinností upravených v článkoch 5 a 8 smernice 2008/48 zaťažuje spotrebiteľa, a - jednak bránia skutočnosti, aby sa súd z dôvodu štandardného ustanovenia musel domnievať, že spotrebiteľ uznal úplné a správne vykonanie veriteľom jeho predzmluvných povinností, pričom toto ustanovenie má za následok aj prenesenie dôkazného bremena o vykonaní uvedených povinností, ktoré môže narušiť účinnosť práv priznaných smernicou 2008/48.“

39. Podľa bodu 7 zmluvy o revolvingovom úvere dlžník vyhlásil, že sa zoznámil so zmluvnými dojednaniami ešte pred tým, než boli v zmluve kompletne uvedené. Takéto vyhlásenie je predčasné a nemožno s ním spájať zamýšľané právne dôsledky. Vyhlásenie o oboznámení sa so zmluvnými podmienkami a dojednaniami a súhlas s ich dodržiavaním je už samotným obsahom a zmyslom súčasťou procesu uzatvárania zmluvy. Zmluvná podmienka je neprijateľná aj z dôvodu, že v rozpore s požiadavkou dobrej viery zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Súd prvej inštancie dospel k správne záveru v tom smere, že uvedenou zmluvnou podmienkou sa súčasne na spotrebiteľa neprijateľne bez ďalšieho prenáša dôkazné bremeno v otázke oboznámenia sa s obsahom zmluvy, porozumenia jej obsahu a okolností uzavretia zmluvy v tiesni alebo za nápadne nevýhodných podmienok na spotrebiteľa. Je nezanedbateľné nebezpečenstvo, že zmluvná podmienka spotrebiteľa ovplyvní pri uplatňovaní jeho práv (napr. spotrebiteľ nevyužije svoje právo podľa § 49 Občianskeho zákonníka), resp. u spotrebiteľa vyvolá dojem, že sa nemôže dovoliavať súdnej ochrane, keďže platí domnienka, že si zmluvu prečítal a jej obsahu a konštrukcii porozumel. Práve skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potenciálnemu uplatneniu jeho práv na súde a u iných štátnych orgánov, keďže spotrebiteľ už len v dôsledku predmetnej zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Uvedenou zmluvnou podmienkou sa na spotrebiteľa taktiež neprijateľne prenáša dôkazné bremeno v otázke oboznámenia sa s esenciálnymi informáciami podstatnými pre posúdenie vhodnosti a únosnosti úveru podľa zmluvy v kontexte jeho majetkových pomerov a finančných možností. Je neprijateľné, aby bolo na spotrebiteľa štandardnou zmluvnou podmienkou prenášané dôkazné bremeno.

40. Dôkazné bremeno ohľadne existencie vôle spotrebiteľa byť viazaný nielen zmluvou, ale aj všeobecnými obchodnými podmienkami, ako aj skutočnosť, že spotrebiteľ bol s týmito podmienkami riadne oboznámený, zaťažuje dodávateľa, pričom pre preukázané oboznámenie sa nepostačuje len konštatovanie a vyhlásenie spotrebiteľa vo formulárovej zmluve o tom, že bol so zmluvnými dojednávami zoznámený.

41. Na margo určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v bode 7 Zmluvy o úvere odvolací súd poukazuje na rozhodnutia súdov, ktorými už bolo uvedená zmluvná podmienka vyhlásená za neprijateľnú, a to rozhodnutie Okresného súdu Humenné vo veci 13Csp/56/2023-72 zo dňa 31.01.2024 (potvrdené Krajským súdom v Prešove sp. zn. 25CoCsp/11/2024-144 zo dňa 11.02.2025), rozsudok Okresného súdu Prešov vo veci 10Csp/1/2024-71 zo dňa 19.03.2025 (potvrdené Krajským súdom v Prešove sp. zn. 16CoCsp/10/2025 zo dňa 15.07.2025). K rozsudku Okresného súdu Prešov vo veci sp. zn. 9Csp/140/2024-298 zo dňa 05.12.2024, na ktorý poukázal odvolateľ v súvislosti s tým, že konajúci súd zamietol žalobu o určenie neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky odvolací súd uvádza, že uvedené rozhodnutie bolo v danom rozsahu zrušené rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10CoCsp/4/2025 zo dňa 13.03.2025 a v rozsahu zrušenia bola vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

42. K určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v článku 8. Sankcie, v bode 8.1., 8.2. a 8.5. Zmluvy o úvere, v znení cit.: „V prípade omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky alebo jej časti alebo záväzku podľa Dohody o poskytovaní služieb, ak bude uzavretá, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť Veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p.a.). Ak sa z dôvodu omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky o viac ako tri mesiace stali podľa článku 13. ods. 13.1. písm. a) tejto Zmluvy o RÚ okamžite splatnými všetky záväzky Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) podľa tejto zmluvy a/alebo Dohody o poskytovaní služieb, je Dlžník (Spoludlžník 1, - Spoludlžník 2) povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 14,6 % p.a.).“ „Okrem zmluvnej pokuty podľa čl. 8. ods. 8.1. tejto Zmluvy o RÚ je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť Veriteľovi úrok z omeškania určený podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, k prvému dňu omeškania s úhradou peňažného záväzku.-Výška úrokov z omeškania bude určená tak, aby spolu so zmluvnou pokutou podľa ods. 8.1. tejto Zmluvy o RÚ nepresahovala maximálnu výšku podľa ods. 8.3. tejto Zmluvy o RÚ.“ „Akekoľvek dojednania o zmluvnej pokute obsiahnuté v tejto Zmluve o RÚ a zaplatenie akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tejto Zmluvy o RÚ nemá vplyv na právo poškodenej strany požadovať náhradu škody vzniknutej porušením povinnosti, pre ktorú bola pokuta dojednaná, alebo iným porušením tejto Zmluvy o RÚ, a to v plnej výške.“, odvolací súd uvádza:

43. Ako už súd prvej inštancie uviedol správne uvedená zmluvná podmienka bola zahrnutá do textu zmluvy, ktorý bol predformulovaný žalovaným, pričom odvolací súd navyše poukazuje aj na malé písmo bez zvýraznenia dôležitých častí v zmluve. Odhliadnuc od malého písma, keďže v danom prípade je zmluva o úvere koncipovaná celá rovnako mierne zmenšeným písmom, ako aj odhliadnuc od toho, že zmluvná pokuta bola zapracovaná do uvedeného textu zmätočne a nejasne (z textu zmluvy vyplýva, že zmluvnú pokutu si mohol veriteľ uplatniť nielen v prípade omeškania tej-ktorej mesačnej splátky, ale opakovane aj v prípade omeškania trvajúceho viac ako tri mesiace, následkom čoho sa stal záväzok zo zmluvy v plnom rozsahu splatným, vrátane zákonného úroku z omeškania), za rozhodujúce sa považuje, že uvedené zmluvné dojednanie nespĺňa predpoklady individuálneho dojednania zmluvnej pokuty, táto nebola osobitne vyjednaná zmluvnými stranami, ale bola priamo vtelená do textu zmluvy, pričom vzhľadom na tento spôsob dojednania sankcie v podobe zmluvnej pokuty je možné jednoznačne konštatovať, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov zmluvného vzťahu na úkor žalobcu ako spotrebiteľa.

44. Pokiaľ žalovaný argumentoval splnením zákonných limitácií sankcií, resp. existenciu zmluvných dojednaní, ktoré vytvárajú mechanizmus, ktorý garantuje naplnenie zákonných podmienok pre sankcie v zmluvách, ktorých predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov (§53b ods. 1 Občianskeho zákonníka), je potrebné zohľadňovať i tú skutočnosť, že táto úprava v konečnom dôsledku pre vyhodnotenie neprijateľnosti zmluvnej pokuty je irelevantná, nakoľko a priori došlo k vnúteniu dojednania o zmluvnej pokute v rámci predformulovanej zmluvy. Napokon je potrebné dodať, že veriteľ vtelením takýchto dojednaní do formulárových zmlúv prakticky bez výslovnej vôle spotrebiteľov ich zaťažuje sankciou zmluvnou pokutou - nad rámec štandardných úrokov z omeškania, čo v konečnom dôsledku predstavuje práve ten zásah a nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Jedná sa o dvojité postihy za neplnenie povinnosti splácať úver riadne a včas, keďže v prípade omeškania s plnením peňažnej pohľadávky má už veriteľ nárok na zaplatenie úrokov z omeškania.

45. V súvislosti s určením rovnakej, resp. obdobnej vyššie uvedenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú odvolací súd poukazuje na rozsudok Okresného súdu Bardejov sp.zn. 8Csp/13/2022 zo dňa 31.07.2023, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 3Csp/76/2019 zo dňa 30.09.2020, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/19/2024 zo dňa 16.09.2024 (potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 27CoCsp/9/2024, zo dňa 30.01.2025), rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 3CoCsp/68/2020 zo dňa 16.02.2021, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp/140/2024 zo dňa 05.12.2024 (potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 10CoCsp/4/2025 zo dňa 13.03.2025), rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 7Csp/5/2024 zo dňa 10.06.2024, rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 20Csp/3/2024 zo dňa 13.05.2024, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 10Csp/1/2024-71 zo dňa 19.03.2025 (potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16CoCsp/10/2025 zo dňa 15.07.2025).

46. Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nepodstatné. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci a zachádzajúcu do zbytočných podrobností, teda odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

47. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 odsek 1 a 2 C.s.p. potvrdil. Správnemu rozhodnutiu vo veci samej zodpovedá aj rozhodnutie súdu prvej inštancie v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania.

48. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 396 odsek 1 C.s.p. v spojení s § 255 odsek 1 C.s.p.. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, ktorému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (podľa ustanovenia § 262 odsek 2 C.s.p.).

49. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 odsek 2 C.s.p.).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 odsek 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).